

Printblad – Ben ik een kunstenaar?

Naam

Groep

Kunst is er in alle soorten.

Soms groot, soms klein. Soms oud, soms juist heel modern.

Je vindt het in musea, op straat of zelfs online.

Misschien vind jij het mooi, of juist helemaal niet!

Kunst wordt gemaakt door kunstenaars.

En die kunstenaar mag bepalen wat er met zijn of haar werk gebeurt.

En als jij zelf iets origineels maakt, ben jij ook een kunstenaar.

Maar: mag iedereen zomaar jouw kunst gebruiken?

En mag jij een foto van andermans kunst op je Insta zetten of in je werkstuk plakken?

In deze les leer je wat wél en niet mag als het gaat om kunst, AI en auteursrecht.

Let op: sla dit printblad eerst op. Vergeet ook niet je naam bovenaan in te vullen.

Opdracht 1: Wat mag je met AI en kunst?

Klik [hier](#) om de video te bekijken. Omari stelt een belangrijke vraag.

“Wat als ik een schilderij in een AI-programma stop, er een Pokémonversie van laat maken en die op een T-shirt zet om te verkopen?”

Het antwoord was: “Nee, dat mag niet.”

Maar het ligt soms wat ingewikkelder. In deze opdracht denk je na over wat je wél en niet mag doen met kunst en AI.

1. Je gebruikt een schilderij van Vincent van Gogh in een AI-programma.

Je laat daar een nieuwe, kleurrijke versie van maken.

Je zet die op een T-shirt en verkoopt het.

Wat denk jij? Mag dat?

Dat mag

Dat mag niet

Waarom wel of niet?

2. Je gebruikt een schilderij van een moderne kunstenaar in een AI-programma.

De bewerking die eruit komt, lijkt niet meer op het originele schilderij.

Je deelt dat nieuwe beeld online.

Wat denk jij? Mag dat?

Dat mag

Dat mag niet

Waarom wel of niet?

Wat zou eerlijk zijn tegenover de kunstenaar van het originele schilderij?

3. Je gebruikt een schilderij van iemand anders in een AI-programma.

Daarna voeg je zelf dingen toe: tekst, kleuren, vormen.

Het resultaat lijkt nog een beetje op het originele schilderij.

Ben jij nu ook de maker van het nieuwe werk?

Ja

Nee

Hangt er vanaf

Waarom denk je dat?

Mag jij dit werk verkopen of online zetten?

Ja

Nee

Waarom denk je dat?

4. Wat vind jij?

Moet je altijd toestemming vragen als je een kunstwerk van een ander gebruikt?

Ook als je met AI er iets nieuws van maakt?

Lees dit goed door

Je mag niet altijd zomaar een foto van een kunstwerk online zetten. Daar zijn regels voor:

- **Buiten op straat:**

Staat een kunstwerk of gebouw op straat, en kan iedereen het zien?

Dan mag je er een foto van maken en die delen of in je werkstuk gebruiken.

- **Binnen in een museum of gebouw:**

Maak je een foto van een kunstwerk dat binnen hangt of staat?

Dan mag je die foto niet zomaar online zetten. Je hebt toestemming van de kunstenaar nodig.

- **Kunstenaar al heel lang overleden?**

Is de kunstenaar meer dan 70 jaar geleden overleden?

Dan mag je zijn of haar werk wel gebruiken.

- **Jouw eigen kunst:**

Als jij zelf een originele tekening maakt, dan ben jij de maker.

Jij hebt dan het auteursrecht. Anderen mogen jouw werk niet zonder toestemming gebruiken.

Opdracht 2: Mag dit wel, of mag dit niet?

Lees de situatie. Kruis aan of het wel of niet mag.

	Situatie	Mag wel	Mag niet
1	Ik teken Disneyfiguren na en hang die op in mijn kamer.		
2	In mijn werkstuk gebruik ik plaatjes van kunstwerken waar ik over schrijf.		
3	Voor mijn webshop heb ik een grappige bewerking van de Mona Lisa gemaakt.		
4	Ik heb een portret van mijn vriendin getekend en zet dat online. Ook al vindt zij dat niet goed.		
5	Ik maak met AI een stripverhaal waarin Mario en Luigi meedoen en ga dat online zetten.		
6	Ik heb een foto gemaakt van het standbeeld van Johan Crujff en druk het op Ajax T-shirts voor fans.		

Opdracht 3: Mag je deze afbeeldingen online delen? Wat denk jij?

Hier zie je een paar plaatjes van bekende en minder bekende kunstwerken.

Zet bij elk plaatje een kruisje bij het juiste vakje:

Mag je dit gebruiken om online te delen, bijvoorbeeld op Instagram?

Let op: Denk goed na! Kijk of het werk nog beschermd is, of het om een persoon gaat, of dat het misschien gemaakt is door een computer.

	Afbeelding		Mag wel	Mag niet
1		Het Atomium in Brussel (1985, André Waterkeyn)		
2		'Het meisje met de glimlach' Bron: Portretschilder Bianca Berends		
3		De Sterrennacht van Vincent van Gogh		
4		© Creativity machine		

Opdracht 4: Jouw kunstwerk

Stel je voor: jij hebt een supermooie tekening of knutsel gemaakt.

Je hebt er echt je best op gedaan.

En ineens zie je die tekening op een T-shirt in een winkel... maar niemand heeft jou iets gevraagd!

Zou je het een eer vinden?

Of juist oneerlijk, omdat het jouw idee was en je er niets voor krijgt?

Wat vind jij?